

पुणे विद्यापीठ

प्रवेश सूचना — शैक्षणिक वर्ष २०१४—२०१५

एम. ए., एम. एस्सी., एम.एड., एम.एल.आय.एस्सी, एम. टेक. (संगणकशास्त्र), पदवीका/प्रमाणपत्र व बॅचलर ऑफ व्होकेशन इ. अभ्यासक्रम प्रवेश

विद्यापीठाच्या शैक्षणिक विभागामध्ये शिकविण्यांत येणाऱ्या पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशासाठी अर्ज मागविण्यांत येत आहेत.

१. एम. ए. — मानवशास्त्र, अर्थशास्त्र, इतिहास, शिक्षणशास्त्र, राज्यशास्त्र, तत्वज्ञान, मानसशास्त्र, समाजशास्त्र, इंग्रजी, मराठी, हिंदी आणि प्रयोजनमूलक हिंदी (हिंदी विभाग), संस्कृत, प्राकृत, (संस्कृत व प्राकृत भाषा विभाग), पाली, बुद्धिस्ट साहित्य (पाली विभाग) फ्रेंच, जर्मन, रशियन (परकीय भाषा विभाग), लिंगभाव, संस्कृती आणि विकास अभ्यास (स्त्री अभ्यास)

पात्रता: (वरील सर्व अभ्यासक्रमांसाठी) मान्यताप्राप्त विद्यापीठाचा कोणत्याही शाखेचा पदवीधर.

● पाली, बुद्धिस्ट साहित्य— पात्रता: पाली किंवा बुद्धिस्ट स्टडीज विषयातील पदवीधर किंवा मान्यताप्राप्त विद्यापीठाचा कोणत्याही शाखेचा पदवीधर., पाली किंवा बुद्धिस्ट स्टडीज मधील किमान प्रमाणपत्र किंवा पदविका अभ्यासक्रम उत्तीर्ण असणे आवश्यक.

● संस्कृत एम.ए. — पात्रता: बी.ए.ला संस्कृत सविशेष किंवा सामान्यस्तरावर संस्कृत विषय असणाऱ्यांना प्राधान्य किंवा मान्यता प्राप्त विद्यापीठाकडून कोणत्याही शाखेचा पदवीधर आणि संस्कृत किमान बारावी पर्यंत ज्ञान आवश्यक.

(प्राकृत एम.ए. कोर्ससाठी कोणत्याही शाखेचा पदवीधर)

● एम. ए./एम. एस्सी. — संरक्षण व सामारिकशास्त्र

पात्रता: मान्यता प्राप्त विद्यापीठाचा कोणत्याही शाखेचा पदवीधर.

● एम. ए मास रिलेशन्स — या अभ्यासक्रमाचे प्रवेश अर्ज पुणे विद्यापीठाच्या अहमदनगर उपकेंद्र, अहमदनगर जिल्हा मराठा विद्या प्रसारक समाज इमारत, लाल टाकी रोड, अहमदनगर ४१४००३ येथे उपलब्ध आहेत.

पात्रता: मान्यता प्राप्त विद्यापीठाचा कोणत्याही शाखेचा पदवीधर.

● एम.एल.आय.एस्सी. — ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र

पात्रता: मान्यता प्राप्त विद्यापीठाचा कोणत्याही शाखेचा पदवीधर.

● एम. एस्सी.— मानवशास्त्र,

पात्रता: मान्यताप्राप्त विद्यापीठाचा कोणत्याही शाखेचा पदवीधर

२. एम. एड (नियमित). ;

पात्रता: मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची बी.एड. पदवी अथवा समकक्षपदवी व शासकीय प्रवेश परीक्षा २०१३ उत्तीर्ण

(शासकीय एम.एड. प्रवेश परीक्षा निकालानंतर १५ दिवसांपर्यंत अर्ज स्विकारले जातील.)

३. एम. ए./पदविका — संस्कृत भाषाशास्त्र/भारतीय तर्कशास्त्र आणि प्रमाणशास्त्र (संस्कृत प्रगत अध्ययन केंद्र — सी ए एस एस)
पात्रता: मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची कोणत्याही शाखेतील पदवी परीक्षा उत्तीर्ण
४. प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम —हस्तलिखितशास्त्र(संस्कृत प्रगत अध्ययन केंद्र) (सी ए एस एस) —
पात्रता: कोणत्याही शाखेचा पदवीधर
५. पदविका अभ्यासक्रम — हस्तलिखितशास्त्र (संस्कृत प्रगत अध्ययन केंद्र) (सी ए एस एस) —
पात्रता: प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम हस्तलिखितशास्त्र किंवा कोणत्याही शाखेतील पदवी परीक्षा उत्तीर्ण
६. प्रमाणपत्र/पदविका अभ्यासक्रम (मराठी विभाग)
१. शासकीय मराठी — (कालावधी ६ महिने)
पात्रता : पदवी/अभियांत्रिकी पदविका/प्रशासकीय सेवेतील कर्मचारी + प्रवेश परीक्षा उत्तीर्ण
  २. अमराठी भाषिकांना मराठीचे अध्यापन — (कालावधी ६ महिने)
पूर्वपात्रतेची अट नाही.
  ३. ग्रंथनिर्मितीव्यवहार — (कालावधी १ वर्ष)
पात्रता— पदवी/ बारावीनंतर संबंधित क्षेत्राचा अनुभव + संगणकाचे ज्ञान + प्रवेश परीक्षा उत्तीर्ण
  ४. पटकथालेखन — (कालावधी ६ महिने)
पात्रता — पदवी + प्रवेश परीक्षा उत्तीर्ण
७. एम.ए. भाषांतर (सिध्दांत व उपयोजन) — (संस्कृत प्रगत अध्ययन केंद्र) (सी ए एस एस) —
पात्रता: मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची कोणत्याही शाखेतील पदवी परीक्षा उत्तीर्ण.
८. संस्कृत/प्राकृत,प्रमाणपत्र/पदविका अभ्यासक्रम — (स्वयंनिर्वाही)
१. संस्कृत/प्राकृत प्रमाणपत्र पदविका अभ्यासक्रम (सर्टिफिकेट कोर्स) (कालावधी १ वर्ष)
पात्रता: एस.एस.सी. उत्तीर्ण
  २. संस्कृत/प्राकृत निम्न पदविका अभ्यासक्रम (लोअर डिप्लोमा कोर्स) (कालावधी १ वर्ष)
पात्रता: एस.एस.सी. उत्तीर्ण, संस्कृतीचे ज्ञान आवश्यक.
  ३. संस्कृत/प्राकृत उच्च पदविका अभ्यासक्रम (हायर डिप्लोमा कोर्स) (कालावधी ३ वर्ष)
पात्रता: निम्न पदविका (संस्कृत) उत्तीर्ण किंवा एच.एस.सी. संस्कृतचे ज्ञान आवश्यक
  ४. शार्ट टर्म कोर्सेस (संस्कृत आणि प्राकृतभाषा विभाग)
टिप : किमान १० विद्यार्थ्यांनी प्रवेश घेतल्यास अभ्यासक्रम सुरू केला जाईल.
अ) कम्युनिकेशन स्कील्स इन संस्कृत/व्याकरण
ब) स्तोत्र अँड सुभाषिता वाङ्मय
क) भगवद्गीता
ड) उपनिषद
इ) हस्तलिखितशास्त्र (मॅन्युस्क्रिप्टॉलॉजी)
पात्रता: एच एस.सी. (इ. १२ वी) अथवा समकक्ष परीक्षा उत्तीर्ण
९. प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम (समाजशास्त्र)
- अ) पदव्युत्तर प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम 'युरोकल्चर' (अर्धवेळ) (समाजशास्त्र विभाग)
पात्रता : कोणत्याही शाखेचा पदवीधर

१०. प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम – पाली
पात्रता: एच.एस.सी. किंवा समकक्ष परीक्षा उत्तीर्ण
११. निम्न पदवीका अभ्यासक्रम – पाली
पात्रता: एस.एस.सी. किंवा समकक्ष आणि पाली प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण
१२. उच्च पदविका अभ्यासक्रम – पाली
पात्रता: एच.एस.सी. किंवा समकक्ष पाली/संस्कृतसह/निम्न पदविका अभ्यासक्रम—पाली
१३. पदव्युत्तर पदविका—पाली/ बौद्ध अध्ययन
पात्रता: कोणत्याही शाखेचा पदवीधर
१४. बौद्ध पदविका प्रगत प्रमाणपत्र
पात्रता: एच.एस.सी. किंवा समकक्ष परीक्षा उत्तीर्ण
१५. प्रगत पदविका/उच्च पदविका – बौद्ध अध्ययन
पात्रता: बुद्धिस्ट स्टडीज अभ्यासक्रमामधील प्रमाणपत्र अथवा समकक्ष परीक्षा उत्तीर्ण
१६. पोस्ट ग्रॅज्युएट डिप्लोमा इन सोशली ऍंगेज्ड बौद्धिज्ञान – पाली
पात्रता: कोणत्याही शाखेचा पदवीधर. (एकवर्षीय अभ्यासक्रम)
१७. पोस्ट ग्रॅज्युएट सर्टिफिकेट कोर्स इन महायाना बौद्धिष्ट सायकॉलॉजी अँड इथिक्स – पाली
पात्रता: कोणत्याही शाखेचा पदवीधर. (एकवर्षीय अभ्यासक्रम)
१८. प्रमाणपत्र/पदविका अभ्यासक्रम – स्त्री अभ्यास
 अ) पदव्युत्तर आंतरशाखीय प्रमाणपत्र – (अर्धवेळ, एकसत्रीय अभ्यासक्रम)
 ब) पदव्युत्तर आंतरशाखीय पदविका – लिंगभाव, संस्कृती आणि विकास अभ्यास
 (पुर्णवेळ, एकवर्षीय अभ्यासक्रम)
पात्रता: कोणत्याही शाखेचा पदवीधर.
 क) आंतरशाखीय पदविका (अर्धवेळ / सहा महिने)
पात्रता : स्त्री अभ्यास पदवीपूर्व प्रमाणपत्र
 पदवीधर (स्त्री अभ्यासातील २ कोर्स पूर्ण किंवा १० वर्षांचा या क्षेत्रातील अनुभव)
१९. हिंदी अनुवाद पदविका पाठयक्रम
पात्रता: कोणत्याही शाखेचा पदवीधर (एका हिंदी विषयासह)/राष्ट्रभाषा पंडीत/ राष्ट्रभाषा रत्न किंवा समकक्ष पदवी, हिंदी माध्यमातून शिक्षण
 * या अभ्यासक्रमाचा प्रवेश अर्ज हिंदी विभाग, पुणे विद्यापीठ, पुणे –७ येथे उपलब्ध होईल.
२०. डिप्लोमा इन ट्रायबल डेव्हलपमेंट – (प्रौढ, निरंतर शिक्षण व ज्ञानविस्तार विभाग)
पात्रता: कोणत्याही शाखेचा पदवीधर
२१. एम. टेक. (संगणकशास्त्र)
पात्रता: प्रवेश घेतेवेळी विद्यार्थी कोणत्याही मॅथॅमॅटिक/फिजीकल सायन्स किंवा इंजिनिअरींग शाखेमध्ये गेटस्कोअर मध्ये पात्र असावा किंवा कोणत्याही मॅथॅमॅटिकल/फिजीकल सायन्स मध्ये युजीसी – सी एस आय आर ज्युनिअर रिसर्च फेलोशिप धारक असावा.

आरक्षण — महाराष्ट्र शासनाच्या नियमानुसार अनु. जाती, अनु. जमाती, विमुक्त जाती व भटक्या जमाती, इतर मागासवर्गीयांसाठी ५०% जागा आरक्षित. शारीरिक अपंगांसाठी ३% व ५% सैनिकांच्या व माजी सैनिकांच्या पाल्यांसाठी तसेच पदवी अभ्याक्रमासाठी ३०% जागा महिलांसाठी आरक्षित

कोटा: इतर विद्यापीठातील विद्यार्थ्यांसाठी ३०% (विद्यापीठ परिपत्रक क्र.६८/२०१४, दि. २७.३.२०१४ नुसार)

प्रवेशअर्ज व तपशिलवार माहिती विद्यापीठाच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याची प्रत काढून घेता येईल. www.unipune.ac.in.

अर्जासोबत सर्वसाधारण प्रवर्गासाठी व महाराष्ट्राबाहेरील विद्यार्थ्यांसाठी प्रोसेसिंग फी रु. ४००/— आणि राखीव प्रवर्गासाठी रु. ३००/— असून ती कोणत्याही परिस्थितीत परत मिळणार नाही. प्रोसेसिंग फी डिमांड ड्राफ्टने पाठवावी. डिमांड ड्राफ्ट “कुलसचिव, पुणे विद्यापीठ, पुणे — ७” यांचे नावे पुण्यातील बँकेवर देय असावा. डिमांड ड्राफ्टच्या मागे “प्रोसेसिंग फी” असे नमूद करून विद्यार्थ्यांने त्याचे पूर्ण नाव, पत्ता व संबंधित विभागाचे नाव लिहावे.

एम.ए. मास रिलेशन्स या अभ्यासक्रमाच्या व्यतिरीक्त इतर अभ्यासक्रमांचा पूर्ण भरलेला प्रवेश अर्ज विद्यापीठाचे संबंधित विभागप्रमुखाकडे डिमांड ड्राफ्टसह दिनांक १०/०७/२०१४ पर्यंत पोहोचणे आवश्यक आहे.

संदर्भ क्र. शै. प्रवेश/२१२६ }
दिनांक : १९/०६/२०१४ }

डॉ. नरेंद्र मा. कडू,
कुलसचिव

University of Pune

Admission Notice 2014-2015

M.A., M.Sc., M. Ed., M.L.I.Sc., M.Tech. (Computer Science),
Diploma/Certificate Courses & Bachelor of Vocation Courses etc.
admissions

Applications are invited for admission to the following Post Graduate Courses in the University Departments:

1. M.A. in : Anthropology, Economics, History, Education, Politics, Philosophy, Psychology, Sociology, English, Marathi, Hindi, Prayojanmulak Hindi (Department of Hindi), Sanskrit, Prakrit (Dept. of Sanskrit & Prakrit Languages), Pali, Buddhist studies* (Dept of Pali) French, German, Russian (Dept. of Foreign Languages) Gender, Culture & Development Studies(Women Studies)

Eligibility : For all courses-Graduate of statutory University.

- Pali, Buddhist studies – Eligibility : * a) Graduation in Pali or Buddhist literature b) Graduation in any subject with passing certificate or diploma in Pali or Buddhist Studies
- M.A. (Sanskrit) Duration 2 years.
Eligibility : Preference will be given to those, who have passed either Sanskrit special or Sanskrit general, or any graduate from any recognized University plus Knowledge of Sanskrit at least till XII th std, is essential.
- **M. A./M.Sc. in Defence and Strategic Studies**
Eligibility : Graduate of any decipline of statutory University.
- **M.A. Mass Relations** – Application form of this course should reach to University of Pune, Ahmednagar Subcentre, Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj Bldg., Lal Taki Road, Ahmednagar 414003.
Eligibility : Graduate of statutory University
- **M.L.I.Sc. : Library & Information Science**
Eligibility : Graduate of statutory University.
- **M.Sc. :** Anthropology,
Eligibility : Graduate of statutory University.

2. M.Ed. (Regular) :

Eligibility : B.Ed. or equivalent degree of statutory University & Govt. CET 2013 Pass (Application will be accepted up to 15 days after Govt. M.Ed. CET Result)

**3. M.A./Diploma in : Sanskrit Linguistics, Indian Logic and Epistemology
(Centre of Advanced Study in Sanskrit – CASS)**

Eligibility : Graduate Degree in any discipline of statutory University.

4. Certificate courses in Manuscriptology (CASS) (Centre for Advance Studies in Sanskrit)

Eligibility : Graduate in any discipline.

5. Diploma in Manuscriptology (CASS) (Centre for Advance Studies in Sanskrit)

Eligibility : Certificate course in Manuscriptology or Graduate Degree in any discipline of Statutory University.

6. Certificate/Diploma Course (Department of Marathi)

i). Prashaskeye Marathi (Use of Marathi in Administration) Duration- 6 Months

Eligibility : Graduate / Diploma in Engineering/Employee from Administrative Service +Entrance Test pass.

ii). Teaching of Marathi for Non-Marathi Speaker (Duration- 6 Months)
No eligibility criteria.

iii). ‘Granthnirmitivyavahar’ (Production of books) (Duration- 1 years)

Eligibility : Graduate in any discipline/ related filed experience after 12th +
Computer knowledge +Entrance Test Pass.

iv). ‘Patakathalekhan’ (Script-writing) (Duration- 6 Months)

Eligibility : Graduate in any discipline + Entrance Test pass

7. M.A. Translation : Theory and Application (Centre for Advance Studies in Sanskrit) (CASS)

Eligibility : Graduate in any discipline of statutory University.

8. Sanskrit/Prakrit, Certificate/Diploma courses (Self Suporting)

i) Sanskrit/Prakrit, Certificate course (1 years)

Eligibility – X th Pass

ii) Sanskrit/Prakrit, Lower Diploma (1 years)

Eligibility – Knowledge of Sanskrit till X th Pass

iii) Sanskrit/Prakrit, Higher Diploma (3 years)

Eligibility: Either Lower Diploma pass or Knowledge of Sanskrit till XII th Pass is essential.

iv) Short Term Courses

(Courses will be run if 10 Students for respective course enrolled their name,)

a) Communication skills in Sanskrit/Grammer.

b) Statra (devotional poems) and Subhashita Literature

c) Bhagvadgeeta

d) Upanishads

e) Manuscriptology

Eligibility : XII th Std. or equivalent examination pass.

9. Certificate courses (Sociology department)

P.G. Certificate course in Euroculture (Part time)

Eligibility : Graduate in any faculty.

10. Certificate course in Pali :

Eligibility : HSC or its equivalent examination.

11. Lower Diploma in Pali

Eligibility: SSC or any equivalent examination & Certificate course in Pali

12. Higher Diploma in Pali

Eligibility: H.S.C or any equivalent examination with Pali/Sanskrit/Lower Diploma in Pali

13. Post Graduate Diploma in Pali / Buddhist Studies

Eligibility: Graduate in any faculty

14. Advanced Certificate course in Buddhist Studies

Eligibility: H.S.C. or its equivalent examination.

15. Advanced Diploma / Higher Diploma in Buddhist Studies

Eligibility: Certificate course in Buddhist Studies or Equivalent.

16. Post Graduate Diploma in Socially Engaged Buddhism - Pali

Eligibility : Graduate in any faculty (One year course)

17. Post Graduate Certificate Course in Mahayana Buddhist Psychology & Ethics - Pali

Eligibility : Graduate in any faculty (One year course)

18. Certificate / Diploma Course in Women Studies :

a) PG Interdisciplinary Certificate – (Part Time, One Term Course)

**b) PG Interdisciplinary Diploma – Gender, Culture & Development Studies
(Full Time, One Year Course)**

Eligibility: Graduate in any faculty.

c) Interdisciplinary Diploma in Gender, Culture & Development Studies

(Part time, Six Months)

Eligibility : UG Certificate Course in Women's Studies

Any graduate with 2 papers in women studies or ten years work experience in the field.

19. Diploma in Hindi Translation :

Eligibility: Graduate in any faculty – (Graduate level one subject Hindi) / Rashtrabhasha Pandit / Rashtrabhasha Ratna or Equivalent Degree, Education in Hindi Medium.

* Application form of Diploma in Hindi Translation is available Hindi Dept., University of Pune, Pune – 411 007.

20. Diploma in Tribal Development. (Adult, Continuing Education & Extension) :

Eligibility : Graduate in any Faculty.

21. M. Tech (Computer Science)

Eligibility : A GATE Score in any Mathematical / Physical Science or Engineering discipline valid at the time of admission or A UGC- C S I R junior research fellowship in any Mathematical / Physical Science.

Reservation Criteria : As per Government of Maharashtra rules 50 % seats are reserved for SC, ST, DTNT, OBC & 3% seats are reserved for physically handicapped students, 5% seats are reserved for Defence Personnels Child / Ex-Serviceman Child & 30% seats are reserved for Female Candidate for Graduate courses.

Quota: for other university students 30% (as per University Circular No.68/2014 dated 27/03/2014)

Application form and details is available & can be downloaded from the University Website: **www.unipune.ac.in**

Processing fee of application, for General category & outside Maharashtra is Rs. 400/-and for all other Reserved categories Rs.300/-.This fee is not refundable. The processing fees should be in the form of D. D. payable to the “The Registrar, University of Pune, Pune 411 007” drawn on any bank in Pune. On the back side of Demand Draft student has to write “Processing Fee”, full name, address and related department name.

Application form (Excluding M.A. Mass Relations) duly filled in, along with the Demand Draft should reach the respective Head of the University Department on or before 10/07/2014.

Ref No.: PGS/ 2126 }
Date: 19/06/2014 }

Dr. Narendra M. Kadu
Registrar